

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politice Apare în fiecare Duminecă.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir pe săptămână 14 bani, a doua-dasă
12 bani, a treia-șase 10 bani.

Pe pământ pace!...

— 25 Decembrie v.

Privirea ni se 'ndreaptă azi din nou spre Vifleem. Ca 'ntro vedenie luminoasă trec pe dinaintea ochilor noștri umbre fugare, pe cari le cunoaștem atât de bine, împreună cu cari ne-am născut și am crescut mari, și sufletul ni se umple iarăș de fiori dulci, ca de-o mireasmă îmbătătoare. E o icoană frumoasă, ce-ți este dat pare-că s'o vezi numai odată, într'o zi anumită a anului, pentruca cu atâta să rămână zugrăvită în inimă cu mai multă căldură, cu mai multă putere, cu mai multă trăinicie. E ceva înăscut firii omenești, că lucrurile văzute foarte rar în viață, pricinuesc sufletului cea mai adâncă plăcere...

Și cât de duiosă este icoana aceasta. Pe ea se zugrăvește departe, cine știe unde, Vifleemul cu căsuțele lui de piatră, pătrate, și fără obicinuitele coperișuri țuguiate, cu bisericile pline de muzica duiosă a clopotelor vestitoare, cu turmele de oi și de capre behăind în vis, lângă păstorii ce veghiază, cu peștera strălucitoare de raze, și cu ieslele pline de mirosul fânului și al florilor din Iudeea....

Peste toate, blândă, senină și liniștită ca o noapte de Maiu, se uită în zarea spuzită cu stele, Fecioara cu ochii mari și negrii, cu buzele tăiate delicat, zâmbind ușor într'un raiu de fericire. Iar în brațele ei pruncul Isus, privind în lume ca într'o depărtare necunoscută.

De sus, vălul de liniște se ridică, îngeri se furizează pe sub boltitura stâncilor, fluturând din aripi, și-o cântare dulce, legănată, adormitoare, prinde să se coboare ca un val peste toate. Inceputul ei nu-l știe nimeni, așa-i de tainic, așa-i de lin, abia numai sfârșitul de ne-a mai rămas limpede în minte: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace și între oameni bunăînvoire“....

Ne este dată oare puțința să rechemăm azi acest vis încântător în tainița minții noastre? În locul liniștei și al păcii lupte și războaie cumplite sbuciumă pieptul milioanelor de ființe omenești; popoarele, cărora li-s'a vestit bunăînvoirea, se privesc cumplit în față, zdrobindu-se cu arme ucigăse; și familiile nenorocite și fără sprijin, își plâng amarul pe ulițele înzăpezite, cerșind din poartă 'n poartă.

Dacă seriozitatea vremurilor în cari

trăim împrumută o altă față veselelor sărbători de odinioară, — totuși lor nu le lipsește și o lature luminoasă. Puteri, de cari nu ne dăm seama, și comori sufletești nebănuite, ies azi la iveală, și schimbă cu desăvârșire întregul fel de gândire de până acum. Tot ce s'a părut până azi sufletului nostru mare, cade fără a lăsa nici cea mai neînsemnată urmă, și lucruri ascunse răsar pe neașteptate pentru a da sufletului conținut drept și-a smulge măști, cari ascundeau adevărul.

Azi abia înțelegem că lucruri cu adevărat mari nu se pot face decât trecându-le prin focul curățitor al suferinții și-al durerilor, și dacă se aduc atâtea jertfe pentru a înfăptui ceva statornic, ceva mare, suferința totuși trebuie să scadă cu atât mai mult cu cât ne apropiem mai tare de ținta din urmă.

În felul acesta credința noastră creștinească, pe lângă laturea păcii și a liniștii, poate uneori chiar rău pricepută, primește o nouă înfățișare, ceva eroic, ceva mare, ceva ce te răpește departe, dincolo de hotarele știute ale preocupățiilor egoiste.

Neamul nostru românesc din patrie s'a arătat cu deosebire mare în clipele acestea; el a fost mare în aducerea de jertfă și însuflețire; el a fost mare în credința neclintită către tron și patrie; el a fost mare în avântul nebun al dorului spre biruință; el a fost mare în unitatea de vederi arătată în tot locul, atât în scris cât și în faptă; el a fost în sfârșit mare, în bunătatea cu care a întâmpinat și cele mai grozave pierderi, pe cari a trebuit să le îndure...

Trebuie să ne dăm seama că numai un eroism fără margini a putut fi acea ascunsă putere de la temeliiile sufletului, care a produs atâtea isbucniri de patriotism, și atâta dor de jertfă în poporul nostru! De aceea cred, că nu mă înșel dacă pe acest neam citez să-l numesc un popor de eroi, care și-a împlinit pe deplin datorința.

În felul acesta ziua nașterii Domnului se schimbă, mai mult decât oricând, într'o sărbătoare cu deosebire a sufletului, că i truzul ce preț n-avea astăzi, când moartea unui singur om, nu înseamnă nimica, nu numără nimica?

Cu cât încrederea aceasta, că ne-am împlinit datorința ni se va sălășlui mai mult în suflet, cu atâta mai ușor vom fi în stare să îndurăm suferințele și durerrea. În clipa aceasta va trebui pare-că să ne

gândim cu o deosebită căldură la șirul nesfârșit al acestor tineri, cari și-au luat rămas bun dela noi pentru totdeauna, în floarea vieții și plini de nădejdi frumoase. Și deși poate suntem siguri că i-am pierdut din mijlocul nostru, ei se 'nșiruesc totuș în lanțul vremurilor, cu însuflețirea lor tinerească și nemărginitul lor dor de jertfă pentru poporul nostru, ca o comoară neprețuită, ca o icoană luminoasă de gândire sinceră, și ca un izvor nesecat de putere și seninătate a sufletului pentru generațiile viitoare...

În chipul acesta sărbătoarea luminii se schimbă 'n sărbătoarea iubirii coplesitoare, care ne ridică din cercul strâmt al familiei și ne silește să ne simțim membrii ai poporului întreg mai mult decât oricând. Și aceasta este un câștig. Azi fieștecare uită, că *el* este cel dintâi de care trebuie să poarte grije în lume, și inima își lărgeste încăperile ei. Ar fi o lipsă de înțelegere și micime sufletească, dacă am cercă noi cei de-acasă să întimpinăm nașterea Domnului, cu o îmbuibare de mâncări și o veselie mărită de sărbătoare. Dimpotrivă însă cred, că nu se află persoană, care să nu se gândească mai mult decât oricând acum la alții, și să nu-și dea silința să facă tot ce-i stă în putere, pentru ca să aline cât de multe suferințe.

În felul acesta, iese iar la iveală o lature eroică a vremurilor noastre, ce-i răpește pe toți, — încinși în cercul iubirii creștinești, — la fapte vrednice de acei, cari își varsă sângele pentru patrie.

Și dela Vifleem, privirea ni se 'ntoarce turburată pe câmpul de luptă înghețat.. Acolo văd, ca într'o fulgerare de-o clipă, șanțurile gemând de oameni, unii degerând, alții cu răni proaspete, iar alții lungiți și dormindu-și somnul de vecie.

Acolo nu cântă îngerii, ci moartea își plimbă ascuțita-i coasă pe de-asupra capetelor...

Viscoleşte... Troiane de zăpadă cad mereu și-i coper cu un lințoliu rece toate mizeriile. Un rănit începe să cânte încet, cu glasul înăbușit:

„Iar eu rămân să mor pe-aici
Cu liftele păgâne,
Și simt că n'am s'ajung să văd
Venind ziua de mâne.
Cu douăzeci deodată 'n car
La groapă ne vor duce
Și bun e domnul de-om aveă
La cap o cruce“...

Crăciunul anului 1914.

De Chimu

Crăciunul, adică Nașterea lui Isus Cristos, e sărbătoare mare la Români. Pe acest praznic luminat îl așteaptă mai cu drag tot natul, dela mic pân' la mare, de aceea și mulțămăta la colindă:

Acest praznic luminat
Noi cu drag l-am așteptat,
S'auzim îngerii cântând
Și Craii călătorind.

Dintre toate sărbătorile, Crăciunul îl așteptăm mai cu pompă. — Pe noi ne îmbrăcăm în haine nouă și curate, ca curați la trup să așteptăm această sărbătoare; sufletul ni l'am curățit prin post. — Casele ni le împodobim cu hainele cele mai frumoase ce le avem. Prin curte toate le așezăm în bună rânduială. Trebuie să fim gata, căci sosește mărita sărbătoare a Crăciunului, nașterea Mesiei, a Răscumpărătorului lumii.

Seara ne vin colindători, adică vestitori. Ne vestesc în chip și formă cum s'a întâmplat Nașterea Domnului. Mărim în cântări pre fiul cel născut din muiere și pe Preacurata lui Maică. Umblăm cu Vifleemul și arătăm Nașterea. Umblăm cu Craii închipuind Nașterea, închinarea Păstorilor și a Crailor, arătăm și mânia împăratului Irod tiranul carele a tăiat miile de prunci. În biserică cântăm cântări frumoase despre Naștere.

La prânz ne ospătam cu cele mai alese mâncări ce le știu pregăti femeile noastre. Cârnațul și cârtaboșul împodobește masa fiecărui Român, căci doar pe Crăciun tot Românul taie vr'un porc. Podul lui e împodobit cu slănină și cu carne de porc. După masă veselie în cinstea sfântului Praznic. Iac' așa știe să sârbeze Românul Nașterea Fiului lui Dumnezeu. Tot așa l-a sârbat și rândul acesta de oameni decând numai se pomenesc.

În anul acesta însă cum sârbat? Intrebați pe un Român sau Româncă de-a noastră și cel dintâi răspuns va fi: Să nu mai dea Dumnezeu așa Crăciun, și... un plâns.

Stâlpul casei: tata, soțul, fiul, nu e între noi. El pe timpul sărbării e în „decung-uri“, adică în groapa de pușcat plin de griji și țapăn de frig; altul e în oarecare spital fără mâni, fără picioare, fără ochi; altul e în prinsoarea țării dușmane, iar unii dintre ei sunt îngropați în pământul străin al Galiției și Serbiei, doborâți de glonțul puștii, sau al tunului, sau a unei boale cumplite. Unii nu se află nicăiri, nu se știe adică, că e viu, sau mort, sau e prins. Sunt pierduți fără de urmă.

Când cei rămași acasă le știu acestea, ce poftă vor putea avea de prăznuit? Acasă bucatele-s pe gătate, porc tăiat nu-i. Haine și încălțăminte pentru copii nu-s, că-s scumpe de mama focului. Lemne... dar cine să se mai îngrijească de adusul lor? E sărăcie și necaz la toată casa.

Vin colindătorii.

Ei colindă la fereastră,
Iar ai casei plâng în casă.

Plâng că-și aduc aminte cum au fost și cum au rămas. Unii copilași întreabă: mamă, oare pe tata colindă-l cineva?

Merg la biserică pentru a asculta sfânta slujbă, a se ruga pentru cei duși. Când preotul suie amvonul pentru a spune cum s'a întâmplat Nașterea și când la urmă do-

rește sărbători fericite celor de acasă și celor de departe, se începe plânsul și plânge toată biserica dimpreună cu preotul.

Plâng la slujirea parastasului când se pomenește: „pentru cei căzuți în luptă“. Plânsul acesta din biserică pare-că ne mângăie, făcându-ne să nădăjduim...

După slujba dumnezeiască toți aleargă la gustare pe la casele lor. Când însă își închină paharul unul altuia, ridicând în sănătatea celui care e dus și pentru reîntoarcerea lui, sau pentru iertarea păcatelor celor morți, le cade paharul sau lingura din mână și pornesc cu toții într'un plâns. Nime nu mai poate mânca și bea.

După prânz să încep a se ceti scrisorile celor duși, cari scriu:

O iubirii mei părinți,
Știu că sunteți năcăjiți,
Că m'ați crescut cu amar
Și-acuma s'ă țal la dușman.
O iubita mea soție,
Multe cărți ți-am scris eu ție
Și ți-am scris numai de bine,
Răul mi-l'am lăsat mie.
Tu de ce nu-mi scrii vr'o carte
Să știu despre-a voastră soarte?
Cerneala ți-s'a gătat,
Ori de mine ți-ai uitat?*)
O iubirii mei copii,
Cum v'am lăsat de pustii,
Fără fel de ajutor
Și poate p'acea mor.

După acestea plâns și iară plâns. Așa vor trece sărbătorile Crăciunului la noi Români de sub coroana sfântului Stefan în anul 1914.

Eu doresc cetitorilor mângăiere și alinare!

La Nașterea Domnului.

„Cristos să naște, măriți-l;
Cristos din ceriuri întimpați-l;
Cristos pe pământ înălțați-vă“...

La aceasta sfântă și cu drag prăznuită sărbătoare, a Nașterii Domnului, în toate bisericile noastre creștinești se aude cântându-se dulcea și cu drag ascultata cântare: „Cristos să naște, măriți-l“...

Datorința noastră creștinească, datorința noastră către Răscumpărătorul omenimei, deșteaptă în sufletele noastre bucurie și iubire către sărbătoarea nașterii mântuitorului neamului omenesc.

Din bucuria sloboziri și rescumpărării neamului nostru, din lanțurile robiei sufletești, a răsărit nu numai sărbătoarea însăși, ci ca sărbătoarea se fie cu mult mai iubită și cu drag prăznuită, s'au împodobit cu cele mai iubite, nouă sfinte și plăcute flori și pedoabe, cari sunt datinile noastre creștinești și naționale, și cari ne leagă cu atâta dragoste de sărbătoarea Nașterii Domnului.

A trecut neamul nostru peste multe veacuri furtunoase și zile pline de suferințe și necazuri, dar ceea ce i-a fost lui drag și prețuit, a păstrat cu toată sfîntenia, nu numai cei eu dare de mână, ce locuiesc jos pe câmpii ei și cei din văile cele mai ascunse și din creerii munților.

N'a fost putere omenească, nici nu va fi, care să poată stărpi rădăcina obiceiurilor noastre străbune, a obiceiurilor noastre creștinești și naționale. Nu l'căci a răsărit lumii lumina cunoștinței.

La aceasta zi mare și însemnată pentru toată creștinătatea, nu putem se trecem cu ve-

*) E știut, că scrisorile trimise soldaților aproape nu le primnesc de loc, iar ei eugetă, că nu le serie nime.

derea mahnirea ce o simțim, pentru acei fii ai neamului nostru, cari au picat și sunt și acum jertfe pe altarul pentru libertate, unde i-a chemat și îi cheamă datorința, și cari sunt departe de ai lor așa că nu se pot bucura împreună cu cei doriți și iubiți în familie, la vetrele lor, în tîgna dorită și obiicinată.

Dar, în mahnirea ce o simțim, atât pentru cei rămași acasă, cât și pentru cei îndepărtați, nu putem să nu le dăm și un cuvânt de mângăiere, îndemnându-i ca să-și pună nădejdea în Răscumpărătorul omenimei, care însuși pre sine și de bunăvoie a suferit și s'a jertfit pentru omenime.

Atât cei departe de căminul și de cei doriți și iubiți ai lor, cât și cei rămași acasă, la această mare sărbătoare, datori sunt, să se cugete: că din calea hotărîită de Cel Preainalt nimenea nu se poate feri, și cum va croi El soartea fiecăruia, așa are să fie.

Noi din parte-ne, — la această sărbătoare, — cu inimă înduioșată și împreună simțitoare, dorim tuturor celor de pe câmpul de luptă: bărbăție și tărie trupească și suflerească, ca să-și poată face datorința față de neam și patrie, cu toată dragostea, și cât mai eurând și îndeplină sănătate să se poată reîntoarce la casele, la soțiile, la fiii și rudeniile lor.

De asemenea celor de-acasă, încă le dorim, tărie sufletească și trupească, cum și îndelungă răbdare, ca se poată suporta suferințele zilnice, ce au să întâmpine în aceste zile grele, din cauza celor depărtați pe câmpul de luptă.

Dorim în fine, cu dragă inimă, grabnică însănătoșare celor bolnavi, cari au căzut pe câmpul de luptă, iar celor morți odihnă fericită în lăcașurile Celui Preainalt.

Iar tuturor cetitorilor și sprijinitorilor foii noastre le dorim cu dragă inimă: *Sărbători fericite.*

I. B.

Situația războiului european.

Cărmuitorii armatelor în luptă se fac tot mai scurți la vorbă. Deasemenea statele majore ale beligeranților s'au perfecționat în redactarea comunicatelor, ce le dau asupra războiului. Infrângerile, retragerile, atacurile fără izbândă sunt cu dibăcie trecute cu vederea, prin folosirea de cuvinte bine sunătoare.

Astfel, dacă o armată a suferit o infrângere într'o parte a frontului, iar în altă parte a avut o mică izbândă, statul major al respectivei armate anunță, că acolo unde a fost infrângerea, lupta stă pe loc, sau că în acea parte a frontului n'a fost nimic deosebit. — O retragere grabnică, pe mai multe zeci sau sute de kilometri înapoi, se anunță ca o nouă concentrare de forțe pentru pregătirea altor lupte, sau e prezentată pur și simplu ca o măsură strategică, pentru a se așeza în locuri mai bune. Prada de războiu încă e în fel și chip prezentată.

Așa fiind, trebuie să recunoaștem, că nu e ușor pentru cetitor, a-și forma o icoană asupra adevăratului mers pe câmpul de luptă. Spre a ajunge mai bine la țintă e de lipsă o mapă, pe care să căutăm cum se mișcă armatele. Această ne poate lumina deplin, după cetirea comunicatelor oficiale.

Situația din zilele ultime în Polonia și Galiția se poate rezuma astfel: Rușii se află prin mai multe locuri în

defensivă (nu atacă, ci numai se apără). Ei au respins mai multe atacuri germane, cari se dau cu multă putere pe marile Bzurei și Rawkei (Polonia nordică).

În Galiția au însă Rușii ofensiva. Armatele noastre au avut de-a da mari lupte în ținutul Gorliței spre Neu-Sandez și râul Dunaieci. — În Bucovina Rușii înaintează spre Dorna-Vatră, unde să crede că vor avea loc lupte mari, cum au fost și la Suceava și Rădăuți, cari au fost ocupate de Ruși. Armata noastră din Galiția și în Carpați așteaptă noi întăriri de trupe, spre a se măsura cu dușmanul.

În general luat, războiul european se găsește azi într-o desfășurare înceată, ceea ce se explică în urma timpului de iarnă. De pe frontul de la vest (cu Francezii și Englezii) ne-am obicinuit de mult cu acest mers, care se traduce cu câte o izbândă mai mică când pentru Germani, când pentru aliați. Combatanții stau în gropi și șanțuri pe ambele părți. Acum, atât Germanii cât și Francezii, caută să cucerească aceste șanțuri, să se scoată unii pe alții, din ele, altfel nu pot desfășura o luptă mai întinsă.

Acelaș lucru ni se pare, că se începe și în Polonia, unde Germanii deasemenea și-au făcut șanțuri, iar Rușii încă n'au rămas mai pe jos. Ne putem dar aștepta, și de pe acest front, să primim comunicate de războiu, cari să samene cu știrile de războiu ce vin de atâta timp de pe frontul cu Francezii.

Bine înțeles, luptele din șanțuri și întăriri nu pot ține o vecinicie. Poate cel mult până spre primăvară, când apoi din nou vor sili unii pe ceilalți să părăsească șanțurile și să iasă pe câmpul întins. Până atunci toți beligeranții își mai instruează o seamă de soldați acum puși sub arme.

De pe câmpul de războiu cu Sârbii nu sunt știri deosebite. Tot asemenea și despre războiul Turcilor cu Rușii. Știrile despre luptele acestora se contradic foarte de multe ori. Ce susțin Turcii, spun Rușii că nu-i adevărat, și întors. De altcum războiul între Turci și Ruși n'a ajuns peste tot la o desfășurare mai mare.

Știri și telegrame

sosite Vineri și Sâmbătă, în 1 și 2 Ianuarie n. 1915.

Dintre știrile și telegramele mai de seamă cari s'au trimis dela biroul prim-ministrului, mai în jos dăm următoarele:

Luptele în Carpați, Galiția și Serbia.

Budapesta, 1 Ianuarie. Rușii au desvoltat eri în Bucovina și în Carpați o activitate mai vie. Trupele noastre își au pozițiile la râul Suceava, în ținutul de sus al Czeremusului, mai departe spre vest: pe piscurile Carpaților, apoi în valea râului Nagyág, la Ökörmező, unde au zădărnicit eri un atac al dușmanului cauzându-i acestuia pierderi grele, și în fine pe cursul superior al Latorței, spre Nord dela pasul Uzsok.

Spre vest dela acest pas nici o singură strămoare nu mai e în mâinile dușmanului, care a încetat să înainteze mai departe de-ac. Atacurile, pe cari Rușii le-au în-

ceput eri continuându-le și noaptea în contra noastră în regiunea Gorliței, precum și spre nordost dela Zaklicyn, le-am respins pretutindeni. Pe valea Nidei a fost liniște. Mai departe, în spre nord, ofensiva aliaților înaintează spre Przemysl.

Am constatat, că patrule rusești umblă deghizate în uniforma soldaților și ofițerilor noștri. Soldații și ofițerii unei puteri combatante, care se dedă la astfel de șiretlicuri nu pot beneficia de favorurile stabilite de convențiile internaționale.

Pe câmpul de operații din Balcani (cu Sârbii și Muntenegrinii) liniștea ține și pe mai departe. După un foc de mai multe ceasuri artileria noastră a silit pe Muntenegrini să se retragă spre ost dela Trebinje. — General de divizie Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Luptele în Galiția.

Budapesta, 2 Decembrie. În Carpați și în Bucovina luptele continuă. Aceste lupte n'au adus eri nici o schimbare a situației. Am respins atacuri, pe cari Rușii le-au îndreptat eri și eri noaptea în contra noastră în ținutul văii Biala. Cu această ocaziune trupele noastre au prins 2000 de Ruși și au capturat 6 mitralieze. Spre nord dela Vistula negurile dese și continue au împedat activitatea trupelor noastre, prin urmare pe frontul de-acolo parte a fost liniște, parte am putut semna câteva mici înaintări. Pe câmpul de operații dela sud situația a rămas neschimbată. General Höfer.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Budapesta, 1 Ianuarie. Comunicatul oficial al marelui cartier general german pentru ziua de 31 Decembrie 1914 spune: Pe câmpul de operații dela vest, la țărmul mării, e în general liniște. Dușmanul și-a îndreptat focul artileriei în contra localității balneare Westende (Belgia) nimicind mai multe case, fără ca să ne poată însă cauza pagube, în înțelesul militar al cuvântului.

Când am aruncat în aer Algebürge (Franța), spre sudost dela Reims, am nimicid o întregă companie dușmană. — În Argoni am ocupat mai multe tranșee și am făcut prizonieri 550 de Francezi. — Am respins pretutindeni atacurile franceze îndreptate în contra noastră spre nord dela lagărul din Chalons. În regiunea Fliret, spre nord dela Toul am zădărnicit încercările Francezilor de a ne atacă. La Sennheim am respins toate atacurile franceze. — Francezii au prefăcut în ruine toate casele din localitatea Steinback, care se află în mâinile noastre. Cu toate acestea pierderile noastre sunt mici.

În Rusia, la râul Bzura și spre sud dela acesta luptele continuă. În regiunea Rawka ofensiva noastră progresează.

Budapesta, 2 Ianuarie. Cu ziua de 1 Ianuarie marele cartier general german comunică: Pe câmpul de operații dela vest, la Nieuport, n'a venit înainte nimic mai însemnat neluând în considerare reocuparea localității St. Georges major distrusă cu desăvârșire de focul artileriei dușmane, reocupare, pe care a adus-o cu sine terenul complet inundat de-acolo. La Bethun spre sud dela canal am ocupat un tranșeu englez.

Ofensiva noastră în Argoni a progresat. Iarăș au căzut în mâinile noastre 400

de prizonieri, apoi 6 mitralieze, 4 puștoare de mine și o mulțime de arme și muniții. Focul deschis de soldații noștri a aprins lagărul francez dela Lahameis din vestul orașelului St. Mihiel. Am respins atacurile, pe cari Francezii le-au îndreptat în contra noastră la Flirey și spre vest dela Sennheim, atacuri cari s'au repetat și eri.

Pe câmpul de operații dela ost, în Prusia ostică, situația a rămas neschimbată. Negura deasă împiedecă continuarea luptelor.

Duminecă și Luni.

Luptele în Carpați, Galiția și Polonia.

Budapesta, 3 Ianuarie. Situația generală nu s'a schimbat. Pe teritoriul din sudul Tarnowului, precum și în Carpați de mijloc, după luptele inversunute de până acum domnește deocamdată liniște. — Din cauza puterii covârșitoare a inamicului ni-am retras puținel trupele, cari luptau la pasul Uzsok, precum și pe piscurile Carpaților.

Budapesta, 4 Ianuarie. Am zădărnicit din nou încercările inamicului de-a ne sparge frontul spre vest și nord-vest dela Gorlița cauzându-i pierderi. — În decursul acestor lupte, cari au ținut ziua întregă am luat cu asalt spre sud dela Gorlița, o înălțime, care a fost obiectul unei vehemente întreceri de trupe; am nimicid un întreg batalion dușman și am făcut prizonieri un ofițer de ștab, 3 ofițeri de rang mai inferior precum și 850 de soldați, iar ca rădă de războiu le-am luat 2 mitralieze. Între prăzile noastre de războiu se află și un aeroplan dușman, pe care l'am împușcat din sbor. — Pe celelalte părți ale frontului n'a obvenit nimic de semnalat. — General de divizie Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Luptele Germanilor.

Budapesta, 3 Ianuarie. Comunicatul german cu ziua de 2 Ianuarie e următorul: Pe câmpul de operații dela vest, spre nord dela Nieuport, în Dune și în jurul acestora am respins atacurile Francezilor îndreptate în contra pozițiilor noastre de-acolo.

În Argoni au progresat trupele noastre pe întreg frontul. Am respins atacurile violente, pe cari Francezii le-au îndreptat în contra fronturilor noastre din nordul Verdunului, apoi la Ail-Apremont, precum și spre nord, dela Commercy. Francezii au avut pierderi grele. Le-am capturat trei ofițeri și 100 de soldați. Cu această ocaziune le-a succes trupelor noastre să ocupe Bois-Brule, pentru care s'au dat lupte de mai multe zile. Luptele mai mici, cari s'au dat spre sudvest dela Saarburg, au avut rezultatele dorite de noi. — Conform unui comunicat oficial francez trupele franceze înaintează pas de pas în localitatea Steinbach. Dela noi însă n'au ocupat nici o singură casă în Steinbach. Am respins fiecare atac, pe care Francezii l'au îndreptat în contra acestei localități.

Pe câmpul de operații dela ost, la hotarul Prusiei ostice situația e neschimbată. — Ofensiva noastră în raioanele Bzura și Rawka a progresat în urma timpului întrucâtva favorabil. — În Polonia, în ostul Piliței n'a obvenit nimic de remarcat.

Budapesta, 4 Ianuarie. Pe ziua de 3 Ianuarie se comunică din Berlin: Pe câmpul de operații dela vest:

Câteva vase dușmane, însoțite de torpiloare au apărut eri la amiază până la We-

stende, dar n'au slobozit nici un foc. Pe întreg frontul dela vest au decurs erii lupte de artilerie. Infanteria dușmană a atacat numai spre nordvest dela Saint Monehould. Am respins însă acest atac cauzând Francezilor pierderi grele.

Pe câmpul de operații dela ost: In Prusia ostică spre vest dela Vistula le-a succes trupelor noastre după o luptă vehementă de mai multe zile, ca să ocupe însemnatul punct de sprijin rusesc Borzynow, o poziție foarte bine întărită. In acest răstimp am făcut prizonieri 1000 de Ruși și am capturat 6 mitralieze. Rușii au încercat prin trei atacuri de noapte să-și recucerească Borzynowul, dar de câteș trele ori i-am respins, cauzându-le pierderi grele. Ofensiva noastră a progresat cu încetul și în ostul Rawei. Succesele rusești din jurul Inowlozului, succese despre cari amintesc de mai multori comunicatele oficiale rusești, sunt simple scornituri. Toate atacurile rusești din acest ținut le-am respins cauzându-i dușmanului mari pierderi, iar erii nu s'au repetat aceste atacuri. Dealtcum în ostul Piliței situația a rămas neschimbată.

Știrile de Marți.

Luptele în Carpați și Galiția.

Budapesta, 5 Ianuarie. Din marele cartier general al nostru se comunică: După lupte îndârjite, cari s'au desfășurat pe teritoriul din jurul Gorliței pe lângă un timp cât se poate de nefavorabil, trupelor noastre le-a succes să asigure desfășurarea favorabilă pentru noi a evenimentelor ce vor urma, cuprinzând o însemnată linie de poziții dușmane. In Carpați nu e nimic de semnalat. Pe valea Ungului superior s'au desfășurat numai lupte mai mici. Pe terenul de operații dela ost am făcut prizonieri pe timpul sărbătorilor 37 de ofițeri și 12,698 de soldați ruși. — General Höfer.

Luptele Germanilor.

Berlin, 5 Ianuarie. Comunicatul oficial al marelui cartier general german e pentru erii următorul: Abstrăgând dela unele lupte, mai mult sau mai puțin grele de artilerie pe câmpul de operații dela vest a domnit erii în general liniște.

Numai lângă Than, în Alsacia superioară, a desvoltat dușmanul o activitate mai vie. Spre vest dela Sennheim i-u succes dușmanului să ocupe dela noi mai multe tranșee de pe o înălțime asupra căreia Francezii îndreptaseră în orele târzii de noapte un atac, sprijinit de un foc mare de artilerie, de-asemena au ocupat apoi și localitatea mult pomenită în zilele trecute Steinbach pe care noi am apărat-o energic până acum. După o luptă scurtă cu baioneta am reocupat înălțimea amintită, iar luptele pentru reluarea localității Steinbach continuă și acum.

Pe câmpul de operații dela ost nu e nimic de semnalat. In Polonia continuăm ofensiva spre ost dela Rawka.

Toți abonații sunt rugați, — când trimit bani, cer schimbarea adresei, scriu ceva la foaie sau fac orice fel de întrebări, — să scrie negreșit numărul de pe fașia, sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră în multe privințe, atât când e vorba de bani, cât și la altfel de publicații ce ni se trimit. Iar abonații cei noi încă să scrie, că ei numai acum abonează foaia întâiu.

Știri diferite.

— Știri sosite din New-York spun, că în cercurile politice americane se crede, cum că în scurtă vreme președintele Statelor Unite Wilson va face noi propuneri de pace statelor beligerante.

— Ziarele engleze încep a se ocupa cu posibilitatea (putința) unei debarcări de trupe germane în Anglia. Ziarele observă, că deși o astfel de posibilitate continuă a fi aproape cu neputință, totuși în caz de pericol guvernul, va avea grija să înștiințeze din vreme populațiunile amenințate asupra chipului cum ar putea să se pună la adăpost.

— Din Paris se anunță, că până acum războiul a costat pe Franța aproape 8 miliarde și 500 milioane franci. (Un miliard are 1000 de milioane).

— Ziazul „Daily Cronicle“ din Londra primește din Dunkerque (Belgia) știrea, că în ultimele lupte din ținutul Ypres aliații au pierdut în trei zile la 24.000 de oameni.

— Prin fața portului Galați (România) a trecut Duminecă noaptea vaporul rus «Bulgaria», sub conducerea directorului navigației rusești Jermakoff. Numitul vapor escorta mai multe șleperi încărcate cu muniții și arme pentru armata sârbească.

— Cercurile comerciale americane, profitând de războiu, se străduiesc pentru ajungerea de legături comerciale mai strânse cu statele balcanice. Celor mai mari case comerciale din țările balcanice li s'au trimis din partea unei societăți a fabricanților americani o circulară, prin care se declară că marile fabrici din Statele Unite ar dori să cunoască lipsurile economice din statele balcanice, pentru a le putea ajuta să iasă din greutățile comerciale pricinuite de războiu.

— Țarul Rusiei a vizitat zilele trecute trupele rusești de pe frontul armatei și a împărțit mai multe medalii războinicilor viteji.

— Foaia italiană „Curiere d' Italia“ din Roma, află din Paris, că acolo se lucrează pentru a ridică baricadele, ce s'au fost construit în luna lui Septembrie. Astfel în curând Parisul își va lua iarăș fața obicinuită.

— Guvernul francez a cumpărat 30 mii de cai din America, cari au fost încărcăți la Boston pentru a fi transportați în Franța.

Acum o săptămână au sosit în Marsilia 35 vagoane cu trupe indiene, cari să dea ajutor aliaților.

Știri din România.

— Cassa centrală a Băncilor populare și cooperativelor sătești studiază chestiunea aprovizionării cu mărfuri agricole neprohibite (neoprite pentru trecerea peste graniță) a populațiunii române ardene de lângă hotarele României. Se crede, că se va lua o hotărîre favorabilă chiar în aceste zile. In prima linie se urmărește și scopul, ca să se primească dela guvernul român favoarea permiterei de export a făinei de grâu pentru îndestulirea populațiunei ardene în apropiere de granița României.

— Pentru transportarea unor mărfuri de lipsă României, din Italia, prin Serbia, guvernul sârbesc a îngăduit statului român trecerea a două trenuri pe săptămână.

— Regele Ferdinand a primit dela președintele Franței, Poincaré, o scrisoare drept răspuns la înștiințarea ce i s'a făcut

de către regele Ferdinand, despre încetarea din viață a regelui Carol și suirea pe tron a noului rege. O astfel de scrisoare a primit regele României și dela regele Italiei și dela Papa din Roma.

— După știrile din urmă, sosite din Moldova, pe acolo aproape în toate localitățile a început să cadă zăpadă cu grosul. In Muntenia e ploaie și lapoviță. Timpul s'a răcit.

— Noul comitet al „Ligii culturale“ ales zilele trecute, s'a constituit astfel: Președinte: părintele Dr. Vasile Lucaciu, vicepreședinte: Barbu Delavrancea, secretar general: Nicolae Iorga, casier: Simion Măndrescu. Comitetul a hotărît să alcătuiască un manifest, pe care să-l împartă publicului, arătând rostul noului comitet, precum și munca care este chemat s'o împlinească.

— Societatea „Crucea Roșie“ din România, înființată la 1876, în vederea stărilor politice din afară, face diferite pregătiri. Această societate are gata tot materialul pentru un spital de războiu de 500 paturi cu barace de cel mai bun sistem Döcker, corturi, farmacie etc. Toată averea societății este de un milion și jumătate Lei.

— Cei doi politicieni fomâni Dr. Istrati și Diamandi au sosit zilele trecute la Roma, venind dela Paris.

— Prețul oficial al cerealelor la Brăila, pe ziua de Sâmbătă în 20 Decembrie v., a fost următorul: Grâu 69 chilo la hectolitru 18.20 Lei; grâu 74 chilo la hectolitru 23 Lei; orz 57 chilo la hectolitru 13.60 Lei; orz 58 chilo la hectolitru 13.85 Lei.

— La granița dela Predeal în zilele acestea a fost amendată (pedepsită) cu 2,000 Lei o persoană, care voia să treacă cu bRani în aur peste o sumă mai mare de 4,000 Lei. Bani de aur au fost transformați în bancnote (hârtii). O altă persoană, care voia să treacă cu 4745 Lei în aur a fost amendată cu 600 Lei și banii i-au fost schimbați.

— Mai multe comune românești ardene (indeosebi din Țara Făgărașului), ducând mare lipsă de cereale, au trimes câte un delegat la ministerul lucrărilor publice, rugându-se să le puie la dispoziție câte un vagon pentru a-și transporta curuzul cumpărat din țară. Ministerul a încuviințat cererea Românilor ardeleni.

— Guvernul a înștiințat pe conducătorii școalelor populare dela sate și i-a îndrumat, ca în luna lui Martie să încheie anul școlar.

— Foaia germană „Kölnische Zeitung“ (care stă aproape de guvernul german) aduce știrea, că România ar fi înștiințat pe toți tinerii soldați, cari petrec în străinătate, ca în decurs de o lună de zile să se întoarcă acasă.

— Corpurile legiuitoare române au luat Sâmbătă vacanță până în 15 Ianuarie v. 1915. Legea despre măsurile excepționale în caz de războiu a fost votată.

— Zilele trecute se vorbiă, că România ar fi făcut în America un împrumut de vr'o 800 de milioane. Față de această știre ministrul de finanțe a declarat, că știrea de sus nu corespunde adevărului: un împrumut în America nu s'a făcut, dar unul în România da, și anume de 200 milioane Lei, pe cari îi va da statului Banca Națională, cu 4 procente dobândă.

De vorbă cu o cartușe rusească.

De I. Stan.

Am căpătat zilele trecute un dar. Nu l-aș da pe mult. O *cartușe* rusească de pe câmpul de luptă din Galizia. Am primit cartușă, de la George Tims, rezervist din Mândra, de lângă Făgăraș. Tima se întorcea rănit din bătaie. Pleca în spital la Agnita, cu trenul, după ce stă-tuse două săptămâni în spitalul din Sibiu. Un glonț rusesc îi trecuse prin umărul drept, și-i ieșise în spate, ca să facă stricăciune mai de-parte. Cartușă o găsisse pe câmpul de războiu.

Acum stă glonțul rusesc pe masa mea de scris, neputincios silit să odihnească pentru tot-deauna. Nici odată nu se va descărca, nici odată nu va vedea țevă de pușcă, ca să se poată descărca asupra armatei noastre. A ajuns și el în prinoare. Il cântăresc în mână, îl măsoar cu palma, îi pipăi ascuțișul și cetesc pe locul rotat, unde avea să lovească cocoșul puștii un: *T* și un: *10*. *T* și *10*! Ce vrea să însemneze litera *T*? Tărie și trezvie sau ticăloșie și trădare?

Nu știu rusește. Poate că litera asta nu însemnează decât locul fabricei de unde a pornit cartușă. Zecele de pe ea va fi însemnând și el ceva: va fi visat cartușă rusească să străbată pieptul și a zece viteji, să aducă moartea lor, spre bucuria celor din Moscova și Petersburg.

Mă gândesc ce ar fi putut pricinui bucata asta de metal, lungă de șapte centimetri — și mă îngrozesc când îmi vine la cunoștință toată stricăciunea, care ar fi putut-o aduce. De s'ar fi descărcat glonțul, când a fost luat dela Ruși în lupta din 25 August, lângă Lemberg — ar fi putut străbate în inima unui tată cu copii mulți, a unui tinăr, plin de viață, a unui general în fruntea armatei. Aud scâncet-le copilașilor părăsiți de tatăl lor pentru vecii-vecilor; văd pe tinărul mort, cu toate nădejtile lui pentru viitor război; văd pe pânurile de războiu din mâna generalului căzut, nimicite — din pricina bucă-țelei așteia de plumb — *dacă* s'ar fi descărcat pe câmpul de luptă.

De-aș avea în fața mea, așa, cum am car-tușă asta rusească, *toată* muniția, toate gloan-țele, toate ghiulelele de tun, toate puștile și tu-nuțele și mașinile de pușcă — ca să le descarc pe toate *o singură dată*, nu în carne vie, ci într-o parte a cerului, să se ducă, să se tot ducă pulberea și fierul aducător de moarte — să nu se mai poată război lumea.

Dar n'au putința. N'au putința să sting pârjelul, care a dat peste noi; n'au putința să sugrum în fața durerii din inimile copilașilor, mamelor și nevestelor rămase fără de tată, fără de copil, fără de bărbat; n'au putința să înă-buș gemetele răniților de prin spitalele pline de vaer; n'au putința să oprească pe cel uraganul de jale, de sărăcie, de molime care se va deslănțui cu putere turbată asupra capetelor noastre.

Câtă vreme va fi lumea lume, au să se războiască oamenii, cât va dănuți pământul nostru au să fie leneși și hrăpăreți, locuitori paci-nici și muncitori din greu, cari își apără peticul lor de pământ. O pace vecinică este din tărâmul poveștilor!...

E vorba: *cum* te aperi tu, ca neam, îm-potriva nedreptății? E vorba: *pentru ce* îți pierși tu sângele scump, — pentru ce lași să-ți moară ce ai tu mai scump pe câmpul de luptă? Te luptă pentru adevăr și pentru dreptate? Feri-cit neamul, care poate să-și spună: sugrum, cu prețul vieții mele, nedreptatea! Fericită țara, care e în stare să mărturisească: îmi trimit că-tanele în luptă ca să spele înșenea adusă nea-mului omenesc!

* * *

Gândindu-mă astfel am pierdut firul vieții de toate zilele, — am început să visez cu ochii deschiși. Nu mai eram la masa de scris, — ci pe câmpul de luptă. Auzeam văjăitul tunurilor. Gloanțele șuierau pe lângă urechea mea. O ghiu-lea mi-a sburdat pe de-asupra capului și a adus moarte de om în nemijlocita mea apropiere. — Vaiet! Intr'un șanț, în care stăteau vr'o 25 de inși, a rănit ghiuleaua pe câțiva. — »Săraci copiii mei!,« suspina unul. — »Nevasta mea!«, altul. — »Rămas bun, mamă, tată!« altul. — »Șiroaie de sânge!« »Crucea rșie« avea ce lucra.

Și atunci, în ploaia de gloanțe, în mijlocul vaetelor și a svâcnirilor trupurilor, cari mureau — mi s'a părut că pleacă și glonțul din cartușă de pe masa mea de scris. Il cunoșteam eu prea bine. Era cartușă cu inscripția: *T. 10*! S'a descărcat dintr'o pușcă rusească. Pușca cui? A unui *Român* din *Basarabia*.

Și iată, ce mi s'a părut că strigă în gura mare glonțul de pușcă, în timp ce-și căuta carnea vie, ca să aibă unde s'aducă pierzania!

— »Alerg să dau moarte! moarte dușmanului!«

Gloanțele noastre îl întrebau, văjăind turbat:

— »Și noi alergăm! Moarte dușmanului! Cine e stăpânul tău?«

— »Stăpânul meu?« răspuse glonțul, »o, nu întrebați de stăpânul meu, căci el e *silit* să mă trimită în tabără străină».

Și (mi s'a părut mie numai așa, sau a fost aievea?) par'că am auzit suspine și vaiete — dintr'un sat românesc din Basarabia.

— »Ce aduci tu?«, au întrebat pe glon-țul rusesc gloanțele Românilor din armata noas-tră.

— »Aduc moarte de om!«, a răspuns glonțul Românului basarabean.

— »Și după moartea unui om — ce ră-s-plată primiți?«

— »Ră-plată? Nu știu! Dar mi se pare că *nu va veni răsplata*. — În satul stăpâ-nului meu e vai și amar! Sărăcia și-a înfipt ghiara în el! Cnutul rusesc e nemilos. Intune-recul, peste care stăpânește, e mare».

Cât de scurtă pare clipa, în care văjăie un glonț prin aier! Am avut puțința să întind clipa asta după pofta inimei mele și să ascult povestea glonțului în mersu-i păgân.

— »Hei«, ofta glonțul din greu, »eu n'aduc pace, nici nu pot prevesti lucruri bune pentru urmașii celui mort! — M'a descărcat stăpânul român fără tragere de inimă! — Mă doare, da ce să mă fac? Imi împlinesc datoria de glonț! Știu prea bine că dacă e vorba să răpui viața dușmanului, trebuie să te lupti pentru dreptate, pentru *lumină*. Lumină în satele românești din Rusia? Școli românești? Biserici românești? Diregători români, cari să te priceapă, să-ți vorbească în *limba* ta, să te ridice, să se bucure de bucuria ta și să se amărească dacă-ți merge ție rău? Școli înalte românești, rificate din dăjdia ta, pe care o dai ca oricare cetățean? Nimic! Cnut căzăcesc, injurături, vaier, durere înăbusită!«

— »Hahaha!« râdea glonțul unui soldat din armata noastră. »Va să zică de ăștia-mi ești? Și mai îndrăznești să sbărnați prin aier?«

Atunci glonțul dușman s'a întăritat și a început să văjăie cu înverșunare, întrebând scurt și răspicat: »Așa? Îți bați joc? Atunci din ce tabără vii tu?«

* * *

Visul meu a ținut prea mult. M'am trezit. Cartușă rusească se afla pe masa mea de scris. — nu plecase să răpună pe nimeni.

Soare pe afară și lumină din belșug... Doamne, Doamne, și în clipa asta mor atâția pe câmpurile de luptă și n'au să se mai bucure de lumina binecuvântată a soarelui!...

Sărbători fericite!

Cu aceste cuvinte ne adresăm și de astădată tuturor colaboratorilor, cetitorilor sprijinitorilor și binevoitorilor foii noastre. Ce e drept, fericirea și bucuria din anul acesta e foarte mărginită. Dar să sperăm, că Dumnezeu cel Atotputernic, care poartă de grije la toată suflarea omenească, nu ne va lăsa nici pe noi, ci ne va ajuta, ca la anul să avem niște sărbători cu mult mai vesele ca de prezent.

Trăim vremuri mari, când omul nu mai poate ști ce aduce ziua, de cum luna sau anul. De aceea să fim cu grije la toate, să ne chivernisim bine ce biată mai avem, să stăm gata la glasul de chemare. Să ne dăm seama de tot pasul, ce-l facem; să nu desperăm în fața diferitelor neajunsuri, cari au dat în timpul din urmă peste capul nostru, ci din contră, să avem nădejde tare în viitor...

Din acest prilej ne împlinim o plă-cută datorie, a aduce o **sinceră mulțămire** tuturor acelor iubiți abonați vechi, cari, pe lângă ei, ne-au mai trimis și alți abonați noi. E o dovadă aceasta, despre dragos-tea, ce ne stăpânește pe toți deopotrivă, căutând a ne apropia mereu unii de alții. Pe de altă parte e un semn acesta, că scrisul nostru pătrunde în cercuri tot mai largi și că suntem tot mai bine înțeleși. De aceeaș bunăvoință Vă rugăm pe toți și în viitor. A câștigă fiecare abonat vechiu încă cel puțin unul nou, nu e mare greu-tate. Noi, la rândul nostru, încă ne vom strădui să facem foaia tot mai plăcută și mai interesantă, deși avem să luptăm cu o seamă de greutăți.

Pe ceice n'au trimis încă **abonamentul**, îi rugăm a-l trimite în zilele următoare, ca să nu fim siliți a le opri foaia. Deodată cu abonamentul, pot trimite banii și pentru câteva călindare. Prețul e 40 bani pro e-xemplar, iar 5 bani deosebit pentru poștă. O parte a cuprinsului calendarului am dat-o în numărul trecut, în acesta nu o mai pu-tem da din lipsă de loc.

Ca în toți anii, așa și în anul acesta, abonații noștri vor primi în cinste un **că-lindăr de perete**. Pe acesta nu l'am pu-tut însă adauge la Foaia de Crăciun, ci o să-l trimitem cu numărul viitor, care apare pe ziua de Anul nou. Abonații cei noi încă primesc calendarul de perete.

Expedierea „Calendarului Poporului“ s'a început. Pe rând îl capătă toți: unii înaintea acestei foi, alții deodată cu ea, iar unii la 1—2 zile după primirea foi. În fine se face totul pe rând și cum se poa-te mai bine.

Numeri de probă din foaie trimitem la dorință, cu plăcere oricui. E destul a ni se cere pe o carte postală. Abonarea se poate face cu începutul la fiecare lună. Prețul e un bagatel de 4 cor. 40 bani pe an și 2 cor. 20 bani pe-o jumătate de an.

Bulgaria, Grecia, Serbia.

Se susține, că Bulgaria ar fi cerut Serbiei și partea din Macedonia (ocupată după pacea dela București) vecină cu Grecia. așa că Bulgaria să se icuiască între Serbia și Grecia. Sârbii n'ar vrea să se învoiască la așa ceva.

Foaia oficioasă grecească „Patris“, ocupându-se într'un număr din urmă cu cererile teritoriale ale Bulgariei, scrie: „Nici unul din statele balcanice, cu toată bunăvoința ce au, nu se pot înțelege cu Bulgaria, deoarece cererile ei, sunt pur și simplu cu neputință de împlinit. Această țară cu o țintă vădită de acaparare, trebuie să înțeleagă odată pentru totdeauna, că atât Grecia cât și Serbia, nu vom dăruii nici o palmă de pământ, întrucât acesta l-am cuprins cu nenumărate și dureroase jertfe.

„Bulgaria să înțeleagă odată, că pământurile grecești cucerite cu războiu, nu pot fi dăruite decât în urma unui războiu nenorocit. De bună voie nu dăm nimic, așa că Bulgaria, dacă voește să le stăpânească, să ne declare războiu. Să poftască dar.

Noi suntem gata în orice moment a primi provocarea Bulgariei, dacă o va îndrăzni să o facă. La fapte, că de amenințări suntem sătui.“

Starea agricolă a României

La sfârșitul-lunei Noemvrie a. c., — luată din punct de vedere general, — starea agricolă a României s'a prezentat în condițiuni bune. Sămănăturile de toamnă s'a făcut în regulă pretutindeni și în cele mai multe localități oamenii și-au făcut și arăturile de primăvară, ca în caz de zile grele să nu-și părăsească ogorul nelucrat și pustiit. Sămănăturile de grâu, secară, orz etc., făcute în lunile trecute, se prezintă frumos și sunt bine dezvoltate în toată țara.

Culesul cucuruzului, căratul și înmagazinatul s'a isprăvit în toate părțile. Producțiunea cucuruzului din anul acesta este deplin mulțămitoare și pretutindeni e de bună calitate.

Sfeclele (napii) de zahar s'au scos din pământ și s'au predat la fabricile de zahar. Viile s'au tăiat și s'au îngropat în

cea mai mare parte a țării.

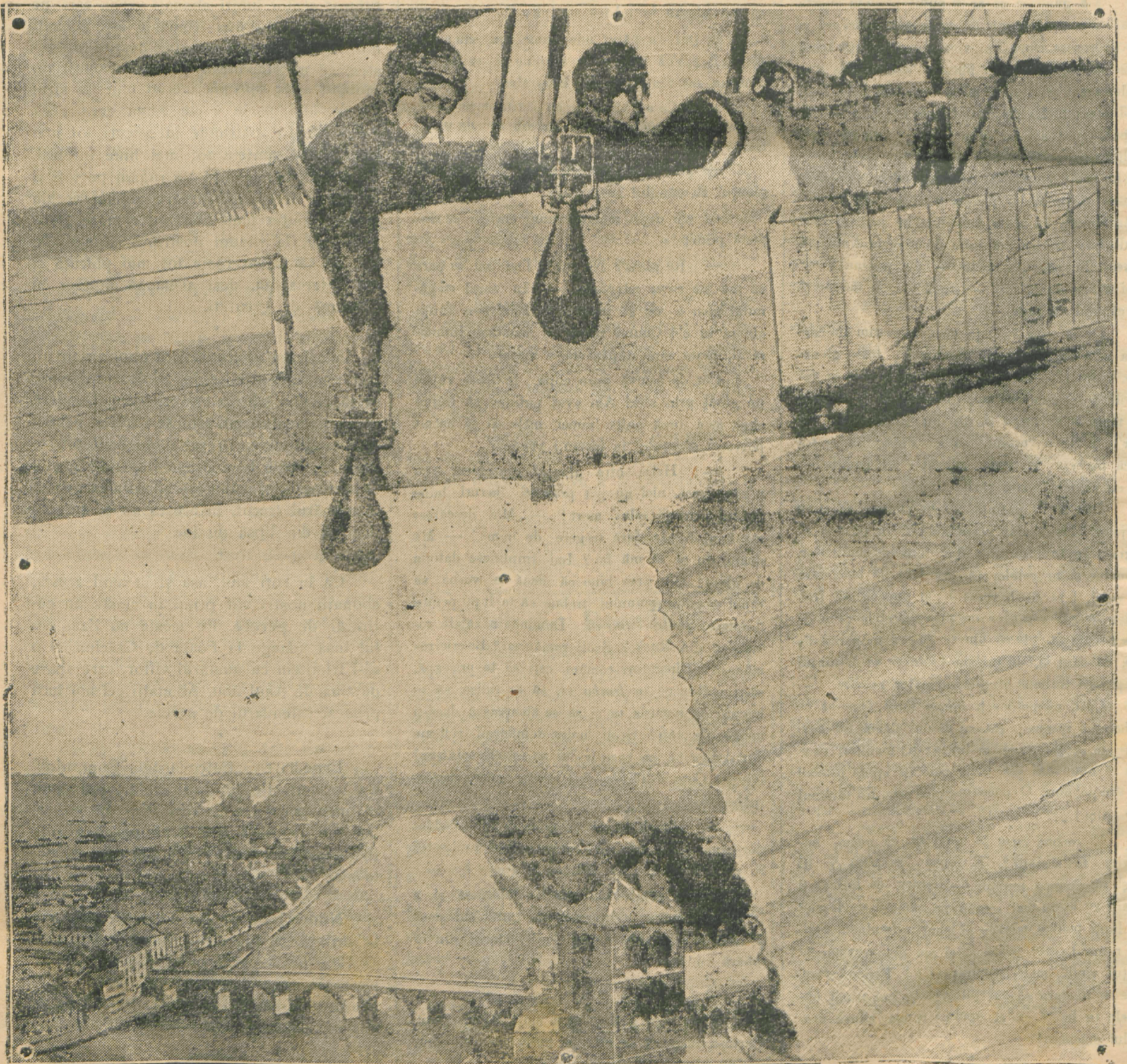
Tutunul continuă a se împăpuși și împachetă în bune condițiuni.

Deci, după cum vedem, situația agricolă a României se prezintă destul de bine, ceea ce înseamnă mult într'un stat agricol cum e România. Deasemenea și lucrările agricole din primăvară, în mare parte sunt deja făcute, astfel că în cazul când muncitorii gliei vor fi chierați la glasul Țării, nu vor apăsa atâtea reuțări asupra celor ce rămân...

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează purtarea socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceice ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le putem împlini dorința. Purtarea la astfel de socoteli, cu sutele de restanțe, ne ar încurcă și îngreună administrația din cale afară de mult. Doar pentru astfel de restanțe ar trebui purtat cărți deosebite, și să se trimită la vreme atâtea scrisori și provocări — știm din pățanii, — cari spese de multori întrec suma de 2 cor 20 bani.

Cum aruncă bombe aviatorii germani.

— Vezi descrierea la pagina 8. —

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 6 Ianuarie n.

Sfânta împărăție a păcii o chiamă azi mulți, dar mai ales dintre persoanele cu greutate au stăruit mai mult Papa dela Roma și președintele Statelor-Unite (America) Wilson. Despre acțiunea de împăcare a Papei se vorbește foarte mult, mai ales în foile italiene, în cari se susține, că întrepunerea pentru o încetare a luptelor de sărbătorile Crăciunului a fost numai o mică parte din marea operă de pace, ce o săvârșește Papa. Deci, după cum se vede, pentru marele congres al păcii Papa lucrează din răspuțeri. Că ce rezultat vor avea mijloacurile Papei, o să vedem la vreme.

Istoria unei icoane. În zilele trecute a murit în România generalul din armata română N. Stoica. În legătură cu moartea acestui brav conducător al armatei se vorbește mult și despre o icoană, pe care răposatul o dăruise mitropoliei din București încă de când era în viață. Această icoană reprezintă „Buna-Vestire” și a fost luată de generalul Stoica din biserica grecească din Calafat în timpul războiului pentru independență din 1877—78. Icoana căzuse jos și era să fie nimicită în timpul unei bombardări dela Vidin. Generalul Stoica a luat icoana de jos, a sărutat-o și s'a pus sub scutul Maicei Domnului, care era așa de duios zugrăvită. Dumnezeu l-a scutit pe generalul Stoica de orice nenorociri și i-a ajutat de și-a dus victorioasă armata în focul sfânt al luptei pentru independență. Generalul Stoica s'a pus sub scutul sfântului odor și din acele vremuri turburi până mai zilele trecute icoana găsită în biserica amenințată de plumbii păgânului i-a fost călăuzitoare în viață. — Mitropolia păstrează acum această icoană ca pe un odor sfânt, martor al faptelor glorioase din 1877.

Contele Tisa și războiul. În săptămâna trecută ministrul-prezident contele Tisa a ținut o conferență în Budapesta, unde față de un public ales și-a expus părerile sale despre „efectele războiului asupra caracterului național”. Conferința contelui Tisa a fost publicată și în foaia guvernamentală „Pester Lloyd”. Vorbitorul, între altele, a spus și următoarele: „Pe lângă multele grozăvii ale unui războiu se manifestă efectul curățitor, înălțător și nobilitător al acestuia (adecă al războiului) în faptul, că fiecare știe: acum a sosit timpul să servim scopurilor mai înalte cu credință și cu cea mai mare jertfire de sine. Războiul pune pe fiecare în fața întrebării de a fi sau a nu fi a omului, a familiei și a națiunii. Astăzi nu mai există certuri și neînțelegeri, căci înăluntru sufletului omenesc trăiește astăzi numai sentimentul curat și nobilitat. În zilele groaznice ale războiului se arată marele adevăr, că fiecare fiu al națiunii este fratele celuilalt, că deosebirea de credință de clasă și naționalitate se spulberă, ca și când n'ar fi existat niciodată în această țară....”

Alte zece porunci pentru vreme de războiu. Din vestitele table ale lui Moise multe alte table s'au mai făcut în scurgearea vremii. De era molimă (boală) se dedeau sfaturi în formă de zece porunci pentru ferirea poporului. De era lux prea mare, foamete, sărăcie etc., învățăturile evanghelice iute erau înlocuite cu alte învățături și sfaturi cari se potriveau vremii. Natural, că și în această încăierare turbată

cele zece porunci au fost schimbate și prefăcute după felul și după gustul fiecăruia. Acum din nou Lordul Curzon, vice-rege al Indiei, preface cele zece porunci și le dă publicului în ordinea următoare: 1. Nu gândi că războiul nu te va atinge personal deloc; 2. Nu te prea bucură la știrea învingerilor, dar nici să te doboare vr'odată vestea înfrângerilor; 3. Nu te lăsă pradă ațățării când află pagubele ce tu și ai tăi le suportați; 4. Nu te înfricoșă de listele pierderilor atât de lungi și atât de întristătoare; 5. Nu crede că știi cum ar trebui dusă lupta și că statul major (adecă conducătorii armatei) nu știu; 6. Nu te enervă (năcăji) că războiul merge atât de încet. Nu poate fi altfel pe un front de luptă atât de complicat (întins și încurcat); 7. Nu crede tot ce vine din altă parte; 8. Nu desconsideră dușmanul; 9. Nu face planuri, de cucerire, înainte; 10. Odată războiul sfârșit, nu uită lecțiile (învățăturile) lui.

† **Nicolae Nilvan**, întemeietor și director executiv al institutului de credit și economii „Chiorana” în Șomcuta mare. Răposatul făcea parte din fruntașii români de prin acele părți! — Fie-i țărâna ușoară!

Popoarele încep a se cunoaște. Foaia partidului social-democrat ceh „Pravo Lidu” din Praga, scrie un interesant articol despre apropierea deolaltă a popoarelor Monarhiei sub nevoile războiului. Luptând alătura pe câmpul de războiu toate neamurile Monarhiei s'au unit în mijlocul durerilor și au început a se cunoaște. Dacă unul altuia nu-și pricep limba, semnele de dragoste și alipire fac mai mult decât cele mai înflorate vorbe. Astăzi vedem pe străzile Pragei (oraș mare în Boemia) toate tipurile de popoare ale Monarhiei. Neamțul din părțile Eger-ului învață aici cântecele cehești, iar Românii ardeleni sunt plini de admirație pentru Praga. Dragostea pentru cultura proprie și respectul pentru culturile străine este un mare câștig, pe care îl vor trage sute de mii din acest războiu. Negreșit că ar fi fost mai bine dacă nu ajungeam să tragem învățături atât de scumpe dela școala războiului, dar dacă au venit odată așa lucrurile, să căutăm a trage cât mai mare folos din ele.

Ciudățeni din războiu. De pe frontul de luptă germano-francez mereu vin știri, cari pun pe mulți în uimire. Și anume se bat turbat Germanii cu Francezii, astfel că în toiul luptei ar fi în stare să se sfășie unul pe altul. Cum își întinde seara umbrele sale, bubuiturile se răresc, pân' să pierd de tot, iar înversunații dușmani de peste zi devin tovarăși de suferință în liniștea nopții. Așa odată, după încetarea focului, trupele germane să tot fie fost la 100 pași depărtare de cele franceze. Odată din amândouă taberele înaintează tip-tit două umbre, — una dintr'o parte, cealaltă din altă parte, și mai mult pe brânci, fără să se vadă, înaintează căutând pe jos ca și când amândoi ar fi pierdut câte ceva. Cum dibuiau așa pe întunec mânăle lor se întâlnesc, îngroziți se uită unul la altul și cum fiecare avea câte-o traistă plină cu cartofi, au început amândoi să rădă... Amândoi sărmanii plecaseră să caute cartofi. Au vorbit ei multe de toate, iar la despărțire și-au dat mâna ca cei mai buni prieteni. — Altădată se întâmplase că amândoi dușmanii trebuiau să scoată apă tot dintr'o fântână, deoarece nu era alta în

jurul acela. La început se duceau pe rând la apă, pe urmă s'au deprins și se duceau la aceeaș oră și schimbau câteva vorbe. Mai pe urmă au început să se împrietească, vorbeau, se împrumutau cu tabac, ba câte unii luau chiar și cafeaua împreună. Luptele continuau însă. Germanii nimiceau în fiecare seară vr'o linie de apărare la care Francezii lucrau toată ziua. Tot așa făceau și Francezii Germanilor. Intr'o zi la un ceas de odihnă, doi Germani ies din tranșee (acoperituri) și înaintează spre Francezi. Ei spun Francezilor, că e o prostie să-și nimicească unul altuia întăriturile făcute în urma ordinelor primite și propusese Francezilor, ca în liniște să-și poată face fiecare linia de apărare. Și astfel între acești dușmani s'a întărit legătura de păstrare a liniștii. În timpul lucrărilor de întărire, ofițerii francezi schimbau vorbe cu cei germani, schimbau gazete și se înțelegeau ca și când nici n'ar fi avut nimica unul cu altul. După isprăvirea întăriturilor, din amândouă părțile focul a început mai departe și prietenii au devenit din nou dușmani...

† **Horățiu Cocle Deac**, profesor, membru al secției școlare a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, pictor, ca voluntar plutonier în regimentul 63, comp. 19, »a murit moarte eroică în crâncena luptă, întâmplată la 21 Octombrie n. 1914, în înălțimile muntoase, numite Iancow, în direcția Stary Samborului”, după știrile primite dela cunoscuții de pe câmpul de războiu. »Un glonte inimic i-a străbătut prin coasta dreaptă, pe la 2 ore după amiază am pierdut între regretele și lacrimile tuturor pe bunul și veselul nostru ortac Horățiu. Desdediminează apoi săpăm o groapă în umbra brazilor, o învălim în cetină, i-am așezat trupul cu grijă, și incunjurat de întreaga companie, am zis pătruși și înfiorați un „Tatăl nostru” pentru liniștea de veci, l'am trecut pământului în brațe, liniștit și zimbitor... La cap i-am așezat o cruce și am plâns cu regrete multe...”

Din camera franceză. Deschizându-se zilele trecute la Paris camera franceză, primul ministru Viviani a declarat, că Franța se va lupta până la definitivă (totală) eliberare a Europei. Franța vrea să restabilească Belgia și să distrugă militarismul prusian. Guvernul e sigur de succesul său. Creditele sunt stabilite, iar starea financiară a Franței e favorabilă.

Povestea unor insule. În timpul din urmă flota germană a suferit o pierdere mare în insulele Falkland. Am amintit despre această pierdere în foaie, iar acum o să dăm o mică descriere a acestor insule, cari au fost atât de nenorocoase pentru vapoarele Germaniei. Insulele aceste fac parte de polul înghețat și până acum numele lor a fost pomenit numai când vr'un învățat oarecare căută să străbată tărâțele firii prin câmpiile și munții de gheață ai polului sudic. Aceste insule sunt la o depărtare de 600 kilometri dela țărmurii Patagoriei. Prin aceste ținuturi acum este vară, dar o vară rece; și în Decembrie, care e cea mai călduroasă lună acolo, căldura se ridică la 10 grade Celsius. Iarna cade zăpadă multă, iar vara sunt dese de tot ploile. Vânturile reci din apus îngheață orice vegetație, astfel că numai tufișuri și arbuști mai pot tânji de pe-o zi pe alta. În aceste insule trăiesc oi, vite cornute, cai și porci, mai ales în stare sălbatică. Din 1771 insulele sunt sub stăpânirea Coroanei engleze. La început erau nelocuite și numai în 1840 au colonizat populația, care în 1911 numărau 2272 suflete.

Cel mai vechin și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopol, Lugos, Medias și Mureșosorheim

Agenturi: Orșova, Sănmărtin, Sănmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K	6.000.000—
Fonduri de rezervă și pensuni	"	2.350.000—
Portofel de cambil	"	17.700.000—
Imprumuturi ipotecare	"	12.400.400—
Depuneri spre fructificare	"	24.500.000—
Scrisuri fonciare în circulație	"	10.000.000—

Primește depuneri spre fructificare cu **5-5 1/2%**

după terminul de abdicere, plătit înasul darea de interese

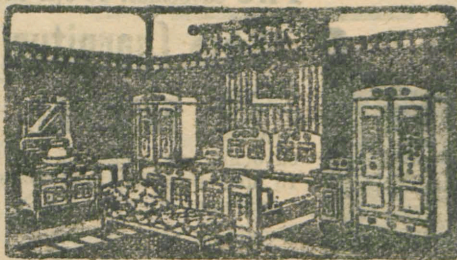
execută asemnări de bani la America și îngrijește încasări de ecouri și asiguranți asupra oricărei pieți, mijloace tot felul de afaceri de bancă. — Orice informații se dau gratis și prompt atât de Centrals din Sibiu, cât și de filiale și agenturile institutului. **Direcțiunea.**

MOBILE

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobilă
SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sărbii 37

Specialist în:
mobila de tot felul pentru case și hoteluri, vile, institute, cafele și restaurații

Atelier propriu de tapiserie
Se lucrează după planuri artistice

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben) recomandă încheierea de

asigurări pe viață în cele mai calante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantajii deosebite).

Ce speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu reabilitare garantată de interese de 3%.

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.

Asigurări mixte cu soluția necondiționat de două ori a capitalului.

Asigurări de foc donsemeni cu premii foarte ieftine!

Data fondarea „Transylvaniei“, sau plății prin acest institut:

Pagube de incendiu	K	5.755.836-27
Capitale asigurate pe viață în total a toată la Transylvania la 31 Dec. 1913		5.635.828-12
asig. pe viață		12.067.702—
asig. de foc		144.436.360—
Capital de fondare și rezerve		2.696.450—

Informații și prospecte se dau la orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.

Personae pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legături bune la case și provincie, să primeze în serviciu totdeauna la cele mai favorabile condiții.

Cea mai bună apă pentru dinți.

500 coroane plătesc aceluia, care după folosirea apei de dinți alui Bartilla va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf. L. PLAN, WIEN, X., Goethegasse 7.

A se căpăta în toate farmaciile. — Să se ceară pretutindeni apiat apa de dinți alui Bartilla. Denumări de falsificări vor fi bine plătite. La locuri unde nu se poate căpăta, trimite eu 7 sticle cu cor. 5.80 franco.

Vinuri roșii prima calitate

Cele mai escelente vinuri Ausbruch

mai departe

vinuri de masă desert

din deosebiți ani se capătă în

depozitul de vinuri

HEINRICH RIEGER

SIBIU, Strada Gușteritei Nr. 7.

Cea mai mare alegere în cadouri convenabile în preț

ofer celui ce vizitează

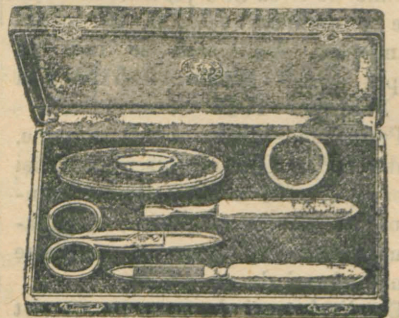
Expoziția de Crăciun

a mea și anume:

Jucării pentru copii, dintre cari indeosebi: pupe în toate prețurile, animale din catifea și alte stufe. Modele de mașini cu abur și motori electrice, precum și jucării mecanice.

Castenele-fincora de petricele ale lui RICHTER Castenele-Matador de lemne pentru zidit cu prețuri originale de fabrică.

Obiecte practice și de lux, între cari: Service de porcelan și sticlă, cel mai mare depozit, se îndruțe pentru teiu măsuțe pentru salon, oale pentru palmi și tinători de palmi.

Gente de mână pentru dame,

portmonee, manicure, necesare, ochi pentru teatru, cu preț ieftin, esecutiă cea mai nouă.

Prețuri foarte ieftine dar fixe

Succesorul lui I. F. SCHNEIDER

Johann Weindel Sibiu, Piața mare Nr. 15 și 16.

Prima neguțătorie mare

de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“

SPECIALITĂȚI:

Taiță veritabilă, herbere proprie și Romuri lamaica direct importate.

Fabrică de lichori și serbătorie de rachuri
Mare neguțătorie de rachuri de Drozdil, Trevere și Prune